

XXI.
AQUINCUMI
KÖLTŐVERSENY

DÖNTŐBE JUTOTT KÖLTEMÉNYEK

MMXVIII

Az Aquincumi Múzeum, a Magyar Írószövetség
és a Pannon Művészet Alapítvány
meghirdeti a

XXI. AQUINCUMI KÖLTŐVERSENYT!

A HÍVÓMONDAT:

„FACIT INDIGNATIO VERSUM.”

„Az indulat ihlet versre.”

(Iuvenalis)

A MÁSIK HÍVÓMONDAT:

(KÜLÖNÖS TEKINTETTEL AZ AQUINCUMI MÚZEUM EZ ÉVI
JELES ESEMÉNYÉRE: A SYMPHORUS MITHRAEUM VISSZAÉPÍTÉSÉRE)

„...megőrzöm és átadom a nekem átadott misztériumokat.”

Klasszikus formában írt (alkaioszi, szapphói, anakreóni, aszklepiádészi, hexameter, disztichon, leoninus, stb.) pályaműveket várunk, egy pályázatban legfeljebb kettőt.
Egy-egy vers terjedelme ne legyen több 32 sornál!

Beérkezési határidő: 2018. március 26.
A pályaműveket kizárólag e-mail-ben várjuk!
(kurucz.katalin@iif.hu).

A döntőbe jutott versekről e-mail-ben adunk tájékoztatást április 3-tól.

DÖNTŐ ÉS EREDMÉNYHIRDETÉS:

2018. ÁPRILIS 7. 11.00.

(AQUINCUMI MÚZEUM, BP., III., SZENTENDREI ÚT 139.)

Fővédnök és a zsűri elnöke: Szakonyi Károly

A döntőbe jutott művek színészek tolmácsolásában hangzanak el.

I. díj: Arannyal ékesített babérkoszorú.

II. díj: Ezüsttel ékesített babérkoszorú.

III. díj: Bronzzal ékesített babérkoszorú.

Közönségdíj cserépszavazással. Különdíjak.

EPIGRAMMAÍRÓ VERSENY A HELYSZÍNEEN MEGADOTT TÉMÁBAN.

I.

Symphorus aquincumi Mithras-szentélye

Romjaiból, Mithras, most templomod újra emelték,
Hajdani Aquincum tárul elő veled itt!
Bent, szemközt töredékekből formázva a kegykép
Megjeleníti, amint bős bika földre rogyik,
Mert térdel telepedsz rá, és lobogó köpenyedben,
Hátra tekintve öled, döfve nyakába a törz;
Lent a kiomló vért kutya nyalja, alatta tekergő
Kígyó és skorpió marja az áldozatot.
Felfele és lefelé tartott fáklyával a kézben,
Ikrek két oldalt állnak a szélen, amott,
Holló ül, sugaras fejü Nap meg a Hold le-le pillant,
Csillagos ég kéklík éjszaka leple alatt.
Hosszabbul minden tavaszon ragyogással a nappal,
Mert a világosság győz a sötét erején.
Lám, a fehér bika testéből a növények eredtek,
Csontja kenyérré vált, vére a bor nedüje. –
Symphorus érdemdús polgár volt, s egykor e vallás
Titkait őrizvén, már beavatva, azért
Tett adományt, hogy e helyt barlangként álljon e szentély,
Ám csak férfiakat zárt kebelébe e hit. –
Krisztussal vetekedtél, ám végül vesztetted,
Mithras, és az ügyed rég feledésbe merült.
Sajnos, mára csupán keveset tudhatni felőled,
Rejtélyes tanaid sűrű homály fedi el.
Hét fokon át lehetett avatottként jutni elébed,
Bolygóknak seregét jegyzi sorolva nevük:
Holló név fedi Merkúrt, míg a Jegyes neve Vénust;
Hadfi, Oroszlán rang gyámola Mars, Jupiter;
Holdra a Perzsa tekint, míg Naptól Naprafutó függ;
Szent Atya főpapi cím, rajta Saturnus az úr. –
Üdvöz légy Mithras, sejtelmes templomod immár
Csak hiu látvány, mert őrzi a titkaidat!

II.

Hódolat Mithrásznak

Fent gomolyognak a felhők, oszlik már a sötét éj,
hajdani szép Aquincum szelleme isteni rejtély.
Távoli szél szava szisszen, suttog az éteri tájon:
egykori híres szentély újranyitása nem álom.
Úgy tudom, ebben az évben június elseje táján
át gyönyörére ha adják, ámul a nép csoda báján.
Mithrász temploma itt állt ókori déli fal alján,
tétova Hold citerázott és ragyogott hitet adván.
Többezer évnek szárnyán szálljunk vissza az égen,
Múltbeli fénykarikákat szippant távoli éden.
Négy vallásban híres volt ez a szép daliás isten,
százezer ünnepi színnel lett itt általa minden,
ő aki hű szeretettel játszott nappal a fénnel
fényteli csillagos égen védte a titkokat éjjel.
Krónika írja: a bős és nagy bika ellene támadt,
ő két kézzel bátran győzte le, ebbe se fáradt.
Menny ura lett hiszen ő volt atyja a zord elemeknek,
szentje a hős katonáknak, hőse a nincsteléneknek.
Bárhova ment, vele tartott három igen nemes állat,
ókori szobrokon és tán képeken anno te láttad.
Híres e misztikus isten most mikor annyi a vétek ?
Most mikor álmokon élünk és ima, irgalom érdek ?
Gondolom, itt van a szóban, versben, a szívdobogásban,
hitben, a vérben, ereken, könnyben, az elszakadásban.
Láttam is egyszer előttem, nap tüze volt a kezébe'
Úgy hiszem akkor az áldás permete szállt a fejére.

III.

Genius loci

Láthatod és érezheted áthatoló erejét hát
Boltozatok, téglák oltalmán túli hatalmát
Gondolatok mélyig hatoló erejének, a szónak
Mely játékká lényegül, ott hol reccsen a szótag
Mert a gyalult deszkákon tett könnyed-puha léptet
Áldozat és önmegtagadás árán tehetik meg
Ők, kik ezer tördelt félmondatból mozaikként
Egytestté igazítják Istent és a teremtményt!

IV.

Antibeavatás avagy út a káoszba

Hét lépcső lefelé – csak bátran -, s állati létben
vergődhetsz, hol lényed a piszkos anyaggal egyenlő.

(1.) Áraszd el magad értelmetlen zajjal, képpel!

Elkerül így majd belső hang és szemkontaktus
(nem traktálnak a lélek-tükrök az érzelmekkel).

(2.) Ujjaid izzó vággyal a képernyőt simogassák
(kismajmok babrálják e módon a játékokkal),
így óvd őket a hús-vér emberi érintéstől!

(3.) Bánatod és örömed sose érezd át: friss koncként
dobd a világnak néhány képben! Majd eldöntik
mások, jó-e neked. Hát élj kifelé, ne magadnak!

(4.) Szorgos szemmel szűrj ki a mából minden rosszat,
megdöbentőt, azt, amit ócsárolhatsz! Zaklass
fel vele mindenkit körülötted, kelts félelmet!

(5.) Szép anyanyelvünk: ósdi csatornánk! Rejtse a könyvsír!
Kár ma a szóért - nyomj egy gombot! Dal, mese kell? – Csak
nyomj egy gombot! Sír a gyerek? – Hát nyomj egy gombot!

(6.) Ünnepeket, szertartást, ősi tanítást vess el!
Kérdésed sose tedd fel halk öregeknek! Bölcsőbb
náluk minden harsány blogger – rájuk hallgass!

(7.) Engedj és vásárolj meg fiaidnak mindent!
Felserdülvén nem lelik így örömük másban, mint
öldöklésben, drogban: Káosz papjai lesznek.

Hét lépés csak, s fényből sárba ereszkedsz ismét

- s vágyódsz vissza... De az hosszú, meredek csigalépcső!

V.

Ima Mithrasz-hoz

Jó helyen állt meg a *Holló*. Szép *Jegy*s itt leszen ő **majd**.

Jó **Katonád** hada büszkén védi erős hited**et**, míg
fríg **satyakod** mögül áldást osztasz e balga **világra**.

Istene**ként** az *Oroszlán* elfogad és **cselekedni**
indul a had**fi**. A *Perzsát* várja a **kinti** szabadság.

Nézeteid kegye**lettel** bízva imádja a **Napfu-**
tó, akiért fele**lek**, majd **űzöm** a templomi dallal
népedet és ügyelünk **rád**; **őrei** bölcs tanaidnak.

Átgyalogolsz a világon, néz a madárka a szir**ten**.

Ké**st a** kezembe, bikát áldozni tegyél ide **Isten!**

Meg tud**om** ölni! A barlang mélye az öntudatá**val**
biztat az **újra!** Fizetség vére a Föld **nyomoráért!**

Vad kutyaként **közelében** járok! A **máz**, amely elfed
fényt, napot, **éveket**, örült módra **dobolgat!** Az élet
dallama feltehetőleg az új tudatára kel, és szól
emberi hírnöke**idnek**, hogy hitük istene: Mithrász!

A versben kövér betűvel található vers szövege:

Napfutó

Jó atyaként figyelek rád, őrzöm a kincseidet, majd
átadom új követőidnek tudományodat Isten.

VI.

Aquincumi Mithras-himnusz (Flavius Claudius Iulianus imája a mithraeumban)

Áldott Nap, magas Isten, küldd le fiad vezetőnknek!
Káoszt megzabolázót, barlangban születettet,
Mennyei bírát, bűnt eltörlő szent fiadat küldd!
Éjt vérző kukacok közt mocskot pörsen a hajsza;
Mind odaférne a húshoz: vájja magába a testet.
Hollód hírt hoz e létbe: Merkúr hív a homályból.
Eljegyzett araként és vőként hívsz palotádba.
Mécsest adsz a sötétben, vénuszi fénnel ígézőt,
Kozmikus álmaid öblén ős-igazadra találunk.
Röffen a dúvad, emészti saját bűzös pöcegödrét;
Vágyaitól elalélt már. Lusta világ süket úrját
Töltsd meg a lándzsád tűzsugarával, Marsot idézve!
Büszke orozzlánként, Jupiterként jöjjenek a földre!
Titkokat őrző, s átörökítő égi szövetség,
Isteni rend aranyától, általam izzon a villám!
Elfogy a Hold, majd újra kisarjad, lelkem a létrán
Fel-le bolyong. Ki repíti csatában a perzsa nyilat rám?
Csak te tudod, hisz körben látod az életem ívét.
Hogyha az ember e földi világ magasába törekszik,
Mind tágabb horizontot akarna elérni a vágya.
Ám ha a Nap fia szólít, elvisz az égi futárral.
Végül a létra fokáról átlépünk odaát.
Megszabadulva a testtől, eggyé válva Atyánkkal,
Istenné nemesülten lüktet széjjel a fényünk

VII.

A RIPA PANNONICA RIPACSA

Ó, te hókarú nemes istenasszony, Sorsom ím távoli vidékre űzött (mint a pajkos Ovidiust a császár): Pannoniába.

Hát bagolyszemed nem-e látta bölcsen: Sorvadás a múzsabarát jussa itt. Asphodelos kókadozik, oh, barbár Földbe ültetve!

Engem is nyílszeretőnek talán vélsz? Bár erőm jósló, Pho'bos adta kincs ez! Íme hát néked bizonyítom: Róma Porba hull egykor,

Míg e város él tova, lakja később Szkíta, bős hun, arany germán vad ifjú, Sodor-tatta puszták népe. Mégis halld: Él Aquincum!

Hintsd arany kegyét mosolyod fényének! Nyelvek ostorcsapkodása veresre Nyúzta hátam, nyílt sebeimre mindez Isteni kence.

Könnyek árja fojtogatott, bitangként hátgerincemben csikorgott a velő. Hagyni kellett grácia lakta hazám: Lótuszevőkért...

Itt folyik széles Danuvius, hét domb vágya messze száll; Tiberis patakként tüned-ez fel. És folyékony ezüstként csillog a Pelso.

Jól van ez, nem vágyakozom el innen, Sors kiszabta út afium bajokra. Csendesen hálát rebegek feléd, oh, Falkoszorús Tykhél
„...megőrzöm és átadom a nekem átadott misztériumokat.”

VIII.

Amfiteátrum

Nézd, hogyan omlik szét ez az ódon amfiteátrum,
Céltalan létre ítélt hajdani büszke aréna!
Eldobott játékként, mire fáradt kisgyerek ráunt
Végtelen hosszú álmából még felriad néha.
Újra idézi a bős gladiátorok féktelen harcát
És ilyenkor kicsit még fontosnak érzi magát.

Ám körülötte az Élet továbbra is lüktetve tombol,
Gépkocsik zúgó áradata dübörög szakadatlan.
Éjjel, ha elfojtott sóhajok törnek elő a romokból,
Hallani vélem, egy isteni szív milyen ércesen dobban.

IX.

Most dől el

Nézd körülöttem körvonalakból épül egy élet:
Sok kicsi pók a sarokban igazsággá szövi éppen
szétszórt titkok tárgylemezen nyugó kusza rajzát.

Hálónak bonyolódva ezer meg ezernyi valóság,
benne ezer meg ezer kegyesen még megvezetett perc
mígnem szíved alatt Anubisz falsch mérlege billen.

X.

Mielőtt megszületek...

Távoli tájról szólok hozzád: magzat- szívem
benned lüktet, lelkem még csillagfény-házban
várja, hogy egy nap test-kalodába bezárja az „élet”.
Itt, a nagy egységben birtoklom még a tudásunk,
mely szétoszlik Léthe vizében, s elfeledem majd
rajtad csüngve. De most még tisztán látok: hallgasd!

Lelkek az égből hópihe-módra keringnek a földre,
mintha szeszélyes széljárás szabná csak a röptük;
tudd meg: rég kijelölt pályán érkeznek, s mindnek
kristály-szerkezetében fénylik múltja-jövője.
Vízé válva feloldódnak csöpp gyermeki létben,
és anya-forrásból törnek ki saját útjukra.
Csörgedező érként növekednek, messzi vidékek
zápora vájja a medrük – hagyjad! Önző gáttal
nem fékezheted őket! Tudják önnön irányuk:
nem szabdalhat sziklát az, ki az őzet itatná.
S hidd el: a tenger torkolatában is ott van a forrás!
És a halál? Az még könnyebb: Nap szárít fel és
visszaivódunk egy felhőbe. Az úttól mégis
félni fogunk, mert emberként feledésbe merül, hogy
megjártuk már... Indulok én is hozzád - várjál!

XI.

Mithrászt festünk

Aszfaltút repedéseiben elakadva a hídon,
minden rögnél tapsol a lányom, lába kalimpál,
versenyt futva vonattal a járdán, az meg a sínen
siklik, tülköl a kémény, mit babahangon utánoz.
Újpestről a Dunán át Aquincumba igyekszünk,
nap mint nap zakatolva kocsink, huppanva a buckán,
bölcside nem jár még, csak az ókor múzeumába.

Készül a Mithrász-másolatom, minden csupa malter,
tisza pelenkát úgy tehetek rá csak, ha kimosdom.
Néz, vizsgálja a munkám, még kitanulja a szakmát...
Ott kotyvasztom a bébikáját, majd frászt kap a régész,
merthogy a karfiol épp odakozmál, míg köt a freskó...

Porfestéssel festem Mithrászt, küzd a bikával,
tőrével támadja szügyét, majd végre legyőzi,
elpusztul a Sötétség Nagy Fejedelme a földön!
Sol, a Napisten feljön az égre arany kocsijával,
s fellép mellé fríg sapkában, zöld köpenyében
Mithrász, immár isteni lényként, győzve a Rosszat!

Rá patinát nyomkodva szivaccsal, s vékony ecsettel
sok hajszálrepedést festek, öregítve a képet,
lányom nyolc hónapjának derűjét teszi hozzá,
víg kacagásától visszhangzik a csarnok, a romkert.

Földrengés rombolta a várost, Tetracylonnál
szép tribunus -villát, s pincében a szentélyt.

Kis töredékekből illesztjük a részeit össze,
Mithrász élete képeit ismét látja a néző,
így támad fel a freskóporból újra az isten...

Lánykám közben az árnyas kertben elalszik a fák közt,
ággözein beszivárogoz fény, s hang súgja fülébe:
– festővé válsz majd te is egykor – s rózsaszín arcát
megsimogatja arany sugarával Sol, a Napisten.

XII.

A Misztériumok Ideje

Tompán perdül a fény. Itt a tavasz. A fű
elfed hirtelen, egy-két nap alatt mindent:
régi kósorokat, boltozatokra rótt
ferde szótagokat, nevet.

Eltakarja az unt több ezer év nyomát
az új. Mind, ami él, bont rügyet, ébred.
Lángol a testben a vér, feslik a bimbó; zöld,
élő nedve ered. Gyönyör,

harmat gyöngyözik így. Lüktet a tetszhalott
természet. Csoda volt, van, lesz ez mindig is.
Körbeért a kerék, bár agya fix. Isten?
Gének? Csíra növekszik, az

élet. Nagy titok, misztérium annak, ki
él; még érzi a test hús-idejét belül,
még számolja a gyér, szép napokat, s ha fel-
ébred, hálaimát rebeg.

Még vár rád a tavasz. Ámde ne késlekedj.
Nem hervad ligeted, tágul azonban a
bűvkör, s oszlik a báj. Már szemed élesebb,
messze lát, odaára is.

Nézd: feltámad a holt, sarjat öreg növeszt,
Mitrász életadó ujja utódokat
nemz: ölkben a múlt megfogán újra, ott
vagy te, őseid, álmaid!

XIII.

Keresztelő

Barna csuhájában megy az úton, lépdél a porban;
Fenn, a kolostorban laudes kezdődik, a püspök
Szép baritonját messzire hordja a reggeli szellő...
Ám a barát megy. Hosszú út, míg eljut a várba,
Nem késhet, hisz a hűbérúrtól függ a jövőjük.
Múlt hónapban a dézsmát később kapta a templom,
Mert az apát úr rosszalotta a déli csatákat...

Jobb, ha az ember nem kritizál, csak végzi a dolgát,
Mint most ő; fiatalságának hála, az úrnő
Őt kérte, keresztelné meg Márta leányát.
Dús lakomával, vendégséggel készül a donna,
Oly fiatal maga is még, elpirul olykor a székben,
Hogyha a gyónás illetlen dolgokra irányul...

Barna csuhájában megy az úton, lépdél a porban,
Megy, hogy a gyermek szőke fejét vízzel lelocsolja,
Mint ezeröttszáz éve az Isten papjai mindig
Szentelt víz misztériumával kötnek az Úrhoz
Gyermeket, ifjút, aggot. Mind, aki szomjas a hitre,
S hogyha a mag majd fává érik a gyermeki szívben,
Másodszorra a Szentlélektől kapja kötését.

Barna csuhájában megy az úton, lépdél a porban
Arcán Szent János mosolyával, a hajnali úton,
Bal karjában szentelt vízzel telve a korsó.
Várja a gyermek, s véle az Isten, sanctificetur!
S hogyha a szentelt cseppek a gyermeki fejre csorognak,
Jézus néz majd vissza a kislány barna szeméből.

XIV.

A kis domina sírkövére

(Naivítás)

Néhány pillanat
Igaz hittel hitted el
a múltó varázst.

XV.

A rózsza melódiája

Csillog a Holdnak ragyogó világa,
káprázata eltüntté varázsolja a Napnak ékes játékát.
Fénylenek az égi szemek, s népessé változtatják odafenn az árválkodó teret.

A Föld viszont sötét,
nem izzik már az uralkodó fénynek leheletnyi szavalata sem.
A csend diadala, s a rémület nem tágít, királlyá vált idelent.
Hol a hatalom, s a kevélység ítél, az igazság pedig
elfojtott hangként és tűrhetetlen vigaszként száműzve tengődik
a lélek hamvadó rózsájának még le nem hullott szirmában.

Más nem maradt már csak a remény,
az az egyetlen levél, melynek fogságában még él az emberiség létének
kevéske múltja, az igazság lángjának egyetlen csiholatlan melódiája,
minek játéka isteni erővel zengné az őszinteség lágyan pillérező kottáit.

Ám az erő hatalom, a hatalom pedig érdek,
így a szemfényvesztő hangszer húrjait a feketeség legsűrűbb tónusa fedi át,
melynek külseje aranyló, s számtalan mondott gyémántnak tárhelye,
miknek valósága méreggel átitatott kavicsként él a tavaszi rét illatát hirdető törhetetlen ködben.

Segítség kell, elsöprő szándék, út, melynek iránya
egyszerűsége miatt vezet a lélek vágyainak csilingelő birodalmába,
hol a muzsika kacagva, s kötetlenül lobban, s az eddigi szólam komorsága
tagadhatatlanul tárul a polgári tudat egyszerűsége számára.

Ehhez viszont te kellesz Istenem,
a cirógató óvásod, ki a népnek atyja, s egyben teremtője.
Fordulj el haragodnak engedhetetlen határozásától, s lágyuljon szülői szíved,
minek mandragóra billentyűi dobbanva hozzák el belső mámorunk tündöklő hajtásait.

Halld meg e romlásnak indult porszem
öldöklő kiáltásai között az igaz hangjegyek félve szóló dúdolatát,
s fogadd újra ékes világodba lakhelyünk
hiányodban ádáz melankóliáját.

Ha megszánod e költő könnyeinek záporozó forgatagát,
s tollának szabadságért kiáltozó karcolatát
ígéretül ajánlanám elenyésző tintám minden cseppjének őszinte suhanlatát.

XVI.

NÉPTRANSZFORMÁCIÓ

Itt a minap még más istenhez szóltak a népek
Mithrász volt a dicső, a kegyes meg az egy igaz isten
Hódolt néki a bölcs meg a sok jó-, nagyszívű bajnok
S most új szép szavú megváltó szaporítja a nyáját
Jött ez a Pál, s telehordja az ifjak üres, puha lelkét
Mindenféle bolondsággal, kelekótya tanokkal
Ő az a férfi, ki feszt csak hinti igéit a plebsznek
S furcsán elcsavarintja a nép fia szíve irányát

Jaj! Ki bikát öltél és voltál mindenek atyja!
És a sötétet már a világosságra vezetted
Megtanítottad az embert ösztöneit leigázni
Mondd hát, túrheted-é vajon ezt a gyalázatot immár?
Túrheted-é, Mitrász, hogy a plebsz buta furcsa szeszélye
Átalakítsa a várost és kicserélje a vallást?
Túrheted-é Te talán, hogy a fennkölt mennyei eszmét
Egy ilyen álságos buta tévtanításra cseréljék?

Még hogy az arcod jobb fele bárgyún várja pofonját
Hogy ha a bal fele egyszer elszenvedte a sértést?
Meg hogy a gazdagság csupa béklyót visz fel a mennybe?
És hogy a boldogság bizonyára a lelki szegényé?
Meg hogy a megváltás a tiéd, ha Te hinni merész vagy
S feltámadsz a halálból, mintha halált szimulálnál?
És hogy a test az a bűn meg a szenny csúnya sárkamarája
Balga tanok sora ez, s ma a nép eszi-issza e lőrét –

Gondolkodj, Öregem! Csakis ez, bizony ám a tanácsom
Mithrász volt, aki megszabadított, ó, a haláltól
Őt lopták el ezek, s új, szép köpönyegbe pakolván
Hirdetik azt ugye, most, hogy a Jézus az egy igaz isten
Gondolkodj, Öregem, hova süllyed a római polgár
Nincs már itt igazán se erény, s becsület teli erkölcs
Nincs már itt se erő, se serényszívű, s bölcseszű ember
Romlandó ez a kor, és benne a nagyszerű élet

XVII.

SÁNTÍTÓ-SZATÍRA

Barlangi pincékben kutatod dohos túlvilágod, mint Fríg sipkásnak ámulója. Ha beavatott vagy is, Én már előrébb járok ám: míg odalent ragadnál meg Szarvat, odafent asszonyod illeszti fejedre azt!

XVIII.

ARS POETICA

Fázom a lomha buszon. Tél, késlekedő tavaszunk, fagy
marja az arcom, mintha szatírárt kellene hosszan
hallgatnom, még hozzá én lennék a kigúnyolt
céltablája az írásnak. Pirulok, de hidegtől.
Már ez elég ösztönzés, indulat ahhoz, időjós
ellen próbáljam ki a pennám. Vitriolos vers
kívánczozna papírra, a Delphoiban menedéknek
szánt szentencia kellő útmutatás a jövőben
tán igazat keresőknek, ismerjék meg előbb majd
önmagukat, mielőtt szólnának bárkihez egy szót.
És hab a tortán, elsikerült nap vége felé kezd
rá egy részeg utas, gajdol tele mínuszos estét,
jódolgában hetvenkedhetnékje van, észlény,
mint Plautus katonája, a nagy hőstettei számát
bor szaporítja meg annyira, meghódítja velük szebb
tegnapokat látott pincérnők mindig erősen
visszhangzó füleit. Ó, római környezetet kell
csak hozzá képzelnem, ímhol kész Iuvenalis
lelke szerint viruló életképünk, az igazság
árnyaival, hisz fényeken innen, s túl azokon tart
mindnyájunk sztrádája vagy ösvénykeskeny, aligjárt
kis gyalogútja, csapása a célja felé. Nehezebben
tűrt próbákat nem követel meg Fortuna sem, sőt
még három Párkánk se, ha éveket adna nekünk, nyom
nélküli létünkkel, bizonyítva, nekik sose hősök,

gyáva nyulak jellemgazdagságát teszi mérleg
tányérjába idő. Így lesz mindenki a földön,
bárhova térül, főbb szerepet maga módja szerint jól,
rosszul választó, kikönyörgő actora Sorsnak.
Pont ettől éreznénk rá etikára vadonban.
Mocskot, bünteli éveket, tökfejek ártani képes
perceit mért ne hasítsa a stílus lány viaszöntvény
tablák mélyéig, mikor az mind tiszta valóság.
Hogyne lehetne bevésni a szennyet vagy latinul vagy
más anyanyelvén kódex hó lapjára, merített
fabrianóra, memóriaműként megszületett könyv
oly gyönyörű, metszett rézkarcai, képei mellé.
Éppen ezért mondom, témát választani szent ügy,
és ahhoz költőnek van joga, írni tudónak.
Inkább száz Iuvenalis tárjon föl ezeregy tényt,
mint szépelgő lantosok álmodozásai zárják
el tőlünk a világot. Intelem ez, nekem is több
ő a katarzishajszát vágyónál. Maradok hát
annál tárgyilagos hírközlőként, amit élmény
térít tollam alá, ezt kínálná fel a lét, s míg
éjféltájt hazaérek, megszületik, bizony abból,
mit láttam, opusom. Az a dolgom, megnevesített,
emberi léptékű realizmussal, szeretettel,
hűséggel mindent átnyújtani gondolatéhség
birtokosának, társamnak, hiszen érte betűim.

XIX.

Nullum numen babes...

*Nullum numen babes si sit prudentia: nos te,
nos facimus, Fortuna, deam caeloque locamus.*

(Iuvenalis)

Ó barátom, kit a szatíra régi
mesterének tartanak, elveszettje
Róma pompájának, a várba jössz-e,
szép Budapestre?

Itt, ahol vágytombola minden utca,
itt, ahol színészkedik erdeinkben
ó- királyunk udvara, maszkjaink be-
dobva Dunánkba.

Hány levél jött kétezer éve tőled,
olvasom nap mint napodat, barátom,
mesterem, műved latinul köszönte
meg szavainkat!

Híresek mondásaid, én azonban
cirkuszoltam meg kenyereztem érted,
hogy maradj már végre nekünk örökre,
éppen a testben.

XX.

Városi ecloga

Október közepén egy reggel a Jászai téren
Összefut egy kávéra a Költő és Iuvenalis.
Állnak a Margit hídon, s nézik a vén Budapestet.

Költő:

Nézd, a hatalmas vasdaru kémleli, nézi a várost
pálcikavékony szerkezetével: furcsa keringő...

Iuvenalis:

Mintha hatalmas dervis rútváza forogna
körbe megint – monoton forgás, ha rakodja a terhét.
Még alig ébred a Nap, s máris dübörögnek a gépek!

Költő:

Furcsa madártávlatból látni a reggeli várost,
látni az ólmos időben a sok munkába igyekvőt.
Ködtakaró lepi még a Galéria zöld kupoláját:
épp csak sejlik a vár nagy tömbje a néma folyón túl...

Iuvenalis:

Vén buszok állnak a pesti dugóban a fellobogózott
hídon, az alvázuk peremén kivirágzik a rozsdal!

Költő:

Lassan mozdul a víz a hidak pillérei közt, míg
némán és makacs állandósággal halad egyre...

Iuvenalis:

Mit visz a víz? Csak a mocskot, a városi lét napi szennyét
hordja, mióta csak emberek élnek a vén Duna partján!

Költő:

S ott az a ház: kontúrjait oldja a reggeli pára,
pasztellként olvadnak a színek a hajnali fényben.
Egykor a másodikon sok versét szülte a költő...

Iuvenalis:

Hajnali pára helyett csak a szmog, mi takarja a látványt:
hámló házfalakat, koszos ablakokat, s a nyomort is.

Költő:

Oly szörnyen cinikus vagy! Nem látod meg a szépet?
Tényleg ilyen ridegen rondának látod a várost?
Versre nem ihlet már a hidak szépsége, a parkok
őszies ezerszín fái, a város ritmusa téged?

Iuvenalis:

Látom a sok rohanó, ideges polgárt... Ez a ritmus?
Ebből kellene pontos hexameterbe faragni
és metafórákká kottázni a városi reggelt?
Már csak az indulat ihlet versre, ahogy tud. A nép meg
cirkuszt és kenyeret kér: verset sincs kinek írni...

XXI.

Indulat-induló

Indulok itthonról, süt a nap, hívogatnak a fények,
munkám félbehagyom, itt van a sétaidő.
Verslábbon jön a gondolat, és rámozdul a láb is,
ritmust jár a cipőm, daktilikus ez az út...
Tűzhányóként feltör a belső, – lávakiömlés –
hű versindulatom, jöjj velem, el sose hagyj!
Múzsám ihleti versem, vers diktálja a lépést,
sasszézunk az uton, én s a kopott banyatank.
Nyűtt noteszomban friss soraim vésem fel a zebrán
épp, de csikordul a fék, majd' kicsinál a barom!
Ókori békém elszáll, s látom, a járdaszegélyről
kis tömeg úgy mutogat, mint a bolondra, pedig
vers születik csak...Nem láttak még költeni utcán?
Végre, hogy itt a közért, csendesen elvegyülök...

XXII.

Sakktáblán toporogva...

Sakktáblán toporogva, krétaszagú helyiségek
kvarcüveges tükrében nézel vissza magadra.
Lent ülepített mondat, a vízfelszín sima csendben
kúszik a távolság áttetsző róka avarban:
két száraz falevél közt nesztelen ér fel a színre;
ólomsúly szakadékot bont a kvarcüveg arcba.
Sakktáblán toporogva, ha elkavarodsz belefulladász
múltbeli lépések, kérdések tömkelegébe.
Megcsúszol két jéghideg emlék közt az avarban.
Késő őszi időben vízfelszín sima csended
torz tükréből így ordítok vissza magamra.

XXIII.

...illúzióknak add legalább

Mottó:

Az ihlet felgyűlt érzelmi impulzusok kifejezési kényszere.

Dúlnak az édes tavaszi fények,
nyílik a földi, s az égi határ,
vége a télnek, elfog az ihlet,
lüktető kényszere vonz ma magához,
szárnyalni késztet, biztat a lélek:
fel a magasba, az égig akár!

„Holnap a barka bontja ki selymét
gyöngysor a fürtje, sárga bibéin
hártyaszárnyúak gyűjtik a fényt,
bíznak a fák is, zöld fáklyalángjuk
lobbanni készül, s megszelídülve
lebbenti lenge ruháját léhán a szél”

Javul a kedv is, elég a téli sötétből,
hinni szeretném, váratlan meglepetés:
örömet, kudarcot megélni a versben
késztet az indulat, hajszol a hév;
fecskék a szavak, gyűlnek a nyelvre,
sejlik a kontúr, már mozdul a kép;

Összesen ennyi, s mennyi örömben
fürdik a lélek, szülve világra a percet,
híven az énség színeit, árnyalatát,
mind ami volt, s lehetne holnapután...
Nagy Ég! Add meg a percek kegyelmét,
részem a jussból, illúzióknak add legalább

XXIV.

Feloldozásra várva

gombolyítom halkán a messzeséget,
képek úsznak lágy fonalán szemembe,
ütközőpontig fut a szál a kézbe:
fennakadásom

háborítatlan feledés helyébe
sarjad emlékének amorf virága,
elsötétült, bús horizontja bontja
szét nyugodalmam

törtfehér homlok, szeme nyársalása,
fénye fojtón olvad az íriszére,
inge ujján megvetemedve gyűlnek
egyre a ráncok

rezzenés nélkül kiszakad belőlem
számolatlan válasz a vádiratra,
önmagam bírója az egyszemélyes
kafkai perben

kit hibáztassak, minek is hazudjak?
zár a cellám ajtaja, vár a pamlag,
kompromisszum má alakul ma bennem
többnyire minden

XXV.

LEONÍNUSOK

A XXI. Aquincumi Költőversenyre

Istent alkotok (szivem szenved) ...

(József Attila)

“Aquincum füve hersen,
száll az idő szaga nyersen” –
versenyepigramm vala ott,
írtam, amint adatott.

Közelegj kedvesem-Évám,
kacarássz kikeleti sétán,
jöjj már nyílani, mert
krókuszt szaglik a kert,

izzik arany nap a kékben,
csókját hallani vélem,
fák töve lengeti rád
lélegző ibolyád,

április él, dala lázad,
párnád veri föl a házat,
szélben tombol a fű,
völgye ragyog. Gyönyörű.

Fényárnyékos az orcád,
szerelem szárnya hajol rád,
gerlés-páros a vágy,
csikland vígan az ágy.

Rózsád illata éled,
nyúlj ide, vedd az enyémet.
Költők napja közelg.
Istent alkot a kert.

XXVI.

INDULAT IHLETI VERSEM

Már huncut füleid megigéztek a fülbevalókkal
Szép hangod meg a báj, az a báj, ami csüng a Te szádon
Gömbölyödő mosolyod meg az arcod pírja, a pozsgás
Hullámzó hajad, - ó, ez a tenger -, s meggypiros ajkad
Homlokod íve, s a fény, ami szikra gyanánt gyúl
S általjárja szemed csupa kékszínű mennyei árral

És a Te bőröd bársonya is ravaszul leigázott
Nem szólván az egyéb szép gyöngyszínű kulcsíni részről
Melledről meg a nyakról, csípődről s a hasadról
Gömbölyűséged a kísértés cseleit veti mindég
S nem győznék lepihenni a halmaidat be-bejárván
Fürdőznék veled én a habokban, a nagyszerű vágyban

Vajh, hogy cseng a sikoly a Te párnádon, Te kis édes?
S mily szikrák lobbannak, lám, a szemedben olyankor?
Vajh oly üdén cseverész az a két bimbód is, akár szád?
Nem bánám, ha Te most feltárnád bő szíved árját
S útba igazgatnád hamarost a kíváncsi szerelmest
- Ellennél Vele, mondd az időknék végezetéig? -

XXVII.

FACIT INDIGNATIO VERSUM

Döbbsenten figyelem, ahogy mozdul a tested, e pompa
S gyöngyfényű szemeid pislognak szaporán
Dús kerítés a hajad, s a karok meg a vállak ölében
Szép csík fut le bizony éppen a kör közepén
Két kebled piheg ott, és a csík, ami átszalad ottan
Elragadja szemem és lenyűgöz bizarrul
Fojtogató ez a kép, ahogy ülsz, és a könyvre lebámulsz
S szép kebled vonalát megrajzolja a póz
Nincs kegyelem, gyönyörű vagy, s ez beleváj a szemembe
És szép kellemesen át is itatja szívem
Boldog az ám, kinek ezt hát most meglátni adódott
Csak hát szenved, igen: nem lehetsz már az övé

XXVIII.

Hóember

Nyáron: szép nemlét. Felhő, aki csak szeret engem.

Ünneplünk, lebegünk. Bár sose jönne a tél.

Aztán ősz jön a fecske után. Dacos ég, szeme véres.

Zsong és tombol a táj. Dúlnak a vad viharok.

Téli idők: szörnyűségek. Zérus fok, a fagy fáj.

Mert gyermekjáték. Létem, az ennyi csupán.

Mit tehet egy hóember? Amíg vár, jön tavasz is majd.

Akkor már jobb lesz. Végre felenged a szív

XXIX.

Versfüzér in memoriam Juvenalis et Mithrász

Vándormadár

Pártot pártra cserélsz, hogy hol vagy, azt se tudod már,
Hát ne csodáld, ha a nép azt sem tudja, ki vagy.

Karrier

Könnyen ígérsz fűt-fát, bár nincs fedezet, felelőség,
Ám ha bizalmat kapsz, már nem elég csak a szó.

Önkéntes

Nap mint nap buszozunk. Az Öreg, látom, s idehallom,
Szomszédjára tekint, ám az igénye nagyobb:
Minden utasnak tudnia kell, hogy ő kire voksol.
Nem kap ezért semmit, már ingyen utazik.

Megvilágosodás

Független vagy, mondod. Mondd, mire jó ez a státusz?
Státuszszimbólum? Így már minden oké.

Fejlődés

Hellász népe cserépszavazással döntött, ámde manapság
Nem terem annyi cserép. Döntsön a nép meg a gép!

Ars poetica

Hogyha az indulat ihlet versre, kapd fel a tollat,
Hogyha az érdek csak, jobb, ha a tűzbe dobod.
Bértollnokból minden kor megtermi magáét,
Indulatod, ha nemes, biztos, a műved is az.

Látogató

Ej, mi a frász, Mithrász, hipp hopp benyomulsz a lakomba!
Aquincumba eredj inkább, oda elvisz a HÉV is.
Addig is itt ez a könyv, rólad szól, nézz bele, aztán
Onthatsz jó bikavért, lenyakazva az egri palackot.
Aquincumban ráismersz majd Mithraeumodra,
Súgd meg az ottaniaknak, hogy festett azelőtt.
Tudnod kell, hogy visszaépül az egykori „bázis”,
Symphorusék adománya méltó helyre kerül majd.
Nem kell már sok idő s az Aquincumba sereglő
Látogatók is láthatják mindezt, s bizonyára
Érdeklődnek az itt élt „hétpróbás” katonákról.
Misztérium-vallásod a múlté, a próbát állta sokáig.
Áll még Óbuda is, megóvott Mithraeumával.

XXX.

Pannon polgár panasza

Engem mindig a jó bor sarkall indulatokra.
s dúló indulatom lükteti verseim át.
Mithrász templomi papjai hívtak versfaragásra
engem, a lágyság szép mondatait faragót.
Víznél, kősziklából ébredt ránk ez az isten,
szentélyt állít néki, imádni akarja a küzdő nép.
Mondják, kardot hordoz a jobbik drága kezében,
míg másokban a fény, fáklya világa virít.
Ő ad fényt, hiszen ő harcolt meg az éji bikával,
öldöklő erejű, isteni-ördögi lény.
Rápattant a bikára, s amíg az bírta erővel,
úttalan útakon át űzte, amíg elesett.
Ó, nemes állat, mégis vérezett oldala végül,
s minden cseppje a fényes Mithrászt gazdagította.
Én, pannon polgár, hallottam tetteiről, míg
kockát vet, s iszogál itten a fórumi nép.
Római közkatonák titkos misztériumát csendben
suttogják az agórán, kardot, vért, s bika áldozatát.
Illik hódítókhöz a győzelem és vereség is,
úgy keverednek sorsukban, mint fényben a napsugarak.
Jó Hérakleitosz mondotta, az íj neve élet,
műve viszont a halál - harcosok útja e lét.
Római harcos nem lévén, jaj, vér szaga rettent,
szóljon hát a dalom Mithrászról, fény sugaráról!

XXXI.

Flavius Claudius Iulianus szózata az aquincumi seregeihez (i.sz. 361)

Indulat ihlet a versre: trónuson égjen a gyáva!
Hol van apám, s az anyám? Hol a bátyám? Vérük a császár
Szent diadémját szennyezi. Védteleneknek igazság
Nagy Constantinus elmúltán nem jár soha többé?
Sarjai nem könnyörülnek, vér a virága hitüknek.
Hajdani isteneinket elűzik. Gyűlölet ébred
Mindaz iránt, aki őrzi a lángot, s áldoz az antik
Templomok oltáránál. Nem kell más: ez a bűne.
Bárkinek adjad a pálcát, meglátod milyen ember.
Azt teszi már a keresztény, mit hajdan vele tettek:
Elnyomatottból bőszen fenevad lett pártszakadásban;
Pogromokon, zsinatokban fulladozik birodalmuk.
Légionáriusokkal védtem az isteni Rómát
Barbárként beözönlő népség áradatától,
Ám a határokon innen még gyötrőbb harag ébredt.
Kit kell védeni immár? Mik lettünk idebent?
Én, Iulianus Flavius, esküszöm elnyomatottként:
Életem árán őrzöm az ősök örök hagyatékát!
Tőlünk függ a jövő: hagyjuk az újhíteknek
Évezrednyi tudásunkat kitörölni, leköpni?
Egy szabadabb birodalmat hirdetek én, hol a vallás
Nem falakat sokasít, hanem ajtókat nyit a szívre.
Ám ha veszítek, végzetem az lesz: démoni lényként,
Balga „apostataként” kell majd behullnom a sírba.

XXXII.

Ambrus püspök éneke

Ne félj, a tél ma véget ér,
a szürkesége szétszakad,
a jégszilánk sem ér szívet,
tavasz repes vak ág csúcsán,
a nyár rügyekben álmodik.

Tiéd a reggel, és a többi nap,
az Isten őrzi gondjaid,
a napsütésben új mosoly
ígér kemény, de szép jövőt,
merész reményt, mi mást akarsz!

Az indulat találja meg a verset?
A vers kiáltja: az nem lesz elég...
Ki más dühökben él, belénk mar,
s a két düh épp kioltja oktalan,
külön-külön igaz szavunkat!

Ne félj, a tél ma véget ér,
a pengeélű törmelék se ér el.
A tiszta vers a csend királya,
üzen, de néma, mint az Úr maga,
tavasz repes, de vár a nyár, az ősz is.

XXXIII.

ÁRONOK

Tamási Áron

Védte, jaj, óvta e földet. Szánta, oh, áldta a székelyt.
Görcsösen féltve a kincsét, őrzi az ábeli nyelvet.

Márton Áron

Ember volt a gáton, s hűség püspöke Áron.
Harigita szentje, tel A Gáton lesz-e még ki megálljon?

Gábor Áron

Ágyúszó kísérte, Eresztvény könnyei hullnak...
Érette zengjen ma székelyföldi hang!

XXXIV.

Cantare necesse est

Kóbor, fáradt napsugarak sütnek be a rácson,
Semmibe réved a rab, bús honvágy bántja a lelkét.
Míg szeme issza a fényt, lelkéből feltör a dallam:
Vidd el ez írást messzi hazámba, madárka, madárka!

Tésztát főznek a konyhán, nyitva az utcai ablak,
Ínycsiklandó illatokat hoz a szél, a szakácsné
Krumplit tör, s közben torkából árad az ének:
Vidd el ez írást messzi hazámba, madárka, madárka!

Szőlőt kötnek a gazdák, bújtatják kusza ágát,
Tőből vágják vissza a vadhajtás venyigéjét,
S míg a kezük jár, egy borizű hang fújja a nótát:
Vidd el ez írást messzi hazámba, madárka, madárka!

Bölcsőt ringat a dajka; a gyermeki szem figyel ébren,
Nem jön az álom még, pedig oly jó lenne pihenni!
Míg puha ágyát himbálják, felcsendül az ének:
Vidd el ez írást messzi hazámba, madárka, madárka!

XXXV.

TANÁCSOK IUVENALIS KOLLÉGÁNAK

Indulatokból szőni a verset, lásd be, botorság
Egy sztoikusnak már a közöny csak a fegyvere, nemde?
Mért durrogsz, Öregem hát holmi balog tanokon még?
Nincs igazán értelme hiába dohogni, Te balga
Nézd, ez a nép úgy él, ahogy kedve keleszti, akárhogy
Többnyire barmokként, mint hogyha szívét s az eszét is
Elveszítette, avagy biza sutba vetette be volna
Nem volt ez másképp sohasem, de nem ám, ne hogy azt hidd
Mindig is ily botorul éltek, s vegetáltak a népek
Úgy látszik, hogy ez ám, ez a sorsa az emberi nemnek
S mind amit, ó, mi hiszünk csupa csalfa csinált buta eszme
Vágy, ami eltévedt, ami megfertőzte a vérünk

Költők, jaj, ti szegény fantázia foglyai, birkák!
Értsétek már meg, hogy az ember egy ócska vadállat
Nincs igazán menedék eme isteni állati létből
Jobb, ha belátod már, Te derék fiú, jó Iuvenalis!

XXXVI.

INDULATOK HEVÉBEN

Eliade-nak

Már riadót se lehet hát fújni e kátyú világban
Minden olyan kiürült, olyan együgyű, féleszű, bamba
Mind süket, ó, aki él és vak, vagy rest cselekedni
Hagyja bizony, hogy a rút s a gonosz vígan élje világát
S hagyja bizony, hogy a jó meg a bölcs már mind elenyésszen

Szent hagyomány? Tudomány? De nekik már semmi a szentség
És hagyományt tisztelni emitt, ó, ócska botorság
Mind kutyamód csak a bálvány foglyai, rabjai immár
Mit se törődnek a széppel, igazzal, a szent adománnyal:
Hogy csak a bölcs istenszeretetből épül a lélek

Mondd, van-e még, ki a vallást büszkén őrzeni képes
Mondd, van-e még valaki, aki tudja is azt, mi a szentség?
Bugrisoké ma a pálca s a pénz, ami tényleg irányít
S pénzhatalomnak hódol mind, ki csak él e vadonban
Oh, hagyományt őrizni ma kínos, s ostoba torna

Senki-fia! Te, ki itt állsz csórén szád csücsörítve
Érzed-e azt, hogy a semmi hatalma fog állni fölötted?
Sejted-e azt, hogy a múlt és az összes szent tudományok
Cserbenhagynak, igen, s majd itt ülsz, rázod az öklöd
S félelem és csúnya düh jár négykézláb körülötted?

XXXVII.

Berzsenyi Aquincum romjai felett

Barbár már a világ, senki se lát ma jót.
Eltűnt mind, ami volt, a Duna partjain
Aquincum ligetét a feledés lepi.
Füstjét ontja a sok kocsi.

Nem szól már a zenéd, Orgona! Fájdalom,
Nincs most senki, ügyes, jó muzsikus, ki még
Újból szép zeneszót hallat e hangszeren.
Elnémult a világ, süket.

Nem véd most a határ. Védtelenül hagyod,
Ister ős folyama, szép kicsi városod.
Nincs már kar, oly erős, mely megóv,
Újbarbár hada eltipor.

Vad tánc és dobolás hangjai hallanak.
Ám most nem idegen néptömeg árt neked,
Férgek tömkelegét hozza a baj ma rád,
S ettől földre terítettet.

Önzők rút hada már –spártai kar helyett -
Érces pajzsaival egy kicsi körbe zár.
Hol van most szabad ég, hol van a lélek most?
Mért nem tesz csuda dolgokat?

XXXVIII.

Óriás Ó

Hetek óta csak a Nagy Ó-re
gondolok, Országára várva.
Honmentő beszéddel kezében
állt szószékre, nem túl szerényen.

Én még őszinte ember voltam,
kételkedtem, s borítékoltam,
ha nem hagyja ÖN-magát hátra,
frászt hoz barátira, nem barátira.

Csak ment, nem lazított a témán,
és hullt a sok frazéma-rém rám,
örvény, fejünk felett suhogva
keringett, szállt a papirosra.

Úgy szólnék, mert aligha késő,
látom bár, milyen Óriás Ó –
identitása leng az égen,
vizet prédikál kék háttéren.

XXXIX.

A vers szól, nem én

Hamarkoravén az este.
Jaj, gondolatzabolázó.
Fáj, feszül az ember teste.
Kitalálni, mi a zárszó,

nem adta tudni az Isten.
Dobrokol ég kapujában,
parázsabrákot merítsen,
nem számít, tél van, vagy nyár van,

szárnyat bont, röpül a versmén.
Napot hág, tengeri messzét,
patája csattog az elmén.
Ormokat, hegyeket ver szét.

Hajtsd meg a fejedet, engedd,
ő a király, te a szolga.
Szent perceket ural benned,
s magadra hagy kirabolva.

Jó lenne titkát kitudni,
éneket venni recepttel,
csillagok porába rúgni,
tenni, mit nem mer az ember.

Merengve lesünk a lángba,
ostoba aranycsinálók.
Ócska kis tornyokba zárva
hisszük, mi szarjuk a lángszót,

himnuszunk nyitja a mennyet.
Balgák, mind vérpadon állunk,
a vers látásunktól reszket,
üres égbe kiabálunk:

hol van a jézusi korbács?
Templomunk kufárok kezén.
Így süllyed el ez az ország,
a szerető hit, a remény.

XL.

A vendégmunkás panaszai

Újra az indulat ihlet versre! Tivornya zajától
hangos az ország, és a szabadság szent szava szitkok
rengetegében tűnt el! A kultúrát a tudatlan
emberek elfoglalták, mint Drégelyt a török had!
Várában vigyorogva a zsarnok az áldozatát úgy
várja a néptől, mint ártatlan gyermek az angyalt
egy szenteste előtt! Születési helyemre egy isten
háta mögötti vidékről nézek vissza, amelyre
életem űzött. Itt befogadtak, mégse hazám e
táj! Zala dombjai, és Szatmár rónái zokogva
engedik el tékozló ifjaikat! Haza nem megy
egy se! Remények nélküli honba csak ostoba tér meg!
Reklámblokkok szöszainak sűrűje között tol
cirkuszvagdalthúst a pofánkba a média! Közben
morzsa se jut sok nincstelen ember konyhai bútort
nélkülöző házába! A pénz ura űzi a messzi
tájra, akit nem bírtak rá hite, és becsületből
nagyra nyitott szájának megtagadásaira! Sztár
otthon a tolvaj, védett fajjá válik a rabló!
Honvágyam hív, ám az eszem maradásomat őrzi!
Inkább itt legyek egy jöttment polgár, mely a munkát
tisztességes béréért végzi, avagy Magyarország
földjén gúzsba kötött rabszolga? A tegnapi káoszt
végre seperje ki holnapi harca a népnek a honból
és a türannosz vert kutyaként szűkülve szaladjon
gazdájához! Rúgjon az is bele! Akkor a vándor
holmijait csomagolva elindulhat haza végre!

XLI.

Röpce-ecloga

– Töredék egy szatírából –

*„Örültség a halált harcokkal hívni-idézni!
Úgyis jó: a sunyi talp konokul közleleg...”
(Tibullus)*

RÖPCÉDULA

Tótágast áll, íme, a Földünk – és nem először!
S mára remény se maradt, hogy jobb élet jöhet egyszer...
Úgy látom, hogy nincs mese: föl kell venni a kesztyűt –
mondd csak, lenne-e kedved jönni a forradalomba?

KÖLTŐ

Jó reggelt! örülök, hogy végre megisszuk a pertu-t,
mert a minap még úgy volt, hogy soha nem tegeződünk...

RÖPCÉDULA

Jaj, ne legyél ilyen istenverte, vidéki fatuskó –
nagy dolgokra születtünk, nem csak pertu-ivásra...
„Forr a világ bús tengere”, míg te szöszölsz a faludban:
tetszik vagy sem: meg kell váltani ezt a világot,
most ez a fő-fő sláger New Yorktól Budapestig!

KÖLTŐ

Elnézést, ha lelombozlak, de a kampuszi eszmék
már nem erőst izgatnak föl, se a furcsa világod.
S kétezer éve amúgy is meg van váltva...
Avagy nem?

RÖPCÉDULA

Azt javasolnám, hogy hanyagold el a Biblia-órát!
Láttuk már, hogy az erkölcs-kurzus semmire sem jó!
Moccanj meg, mert... nem tudom ezt a közönyt mire vélni...
Félsz, hogy rossz ómen, ha az indulat ihlet a versre?
Márpedig épp ez a lényeg benne: a vér...

KÖLTŐ

De milyen vér?
Én is utálom a hulla-hideg verset, no de... fejtsd ki,
hogy milyen import-eszme miatt kell ölni az embert?

RÖPCÉDULA

Hidd el: a forradalom... nos, kvázi a krisztusi képlet,
csak hát... néha előfordul, hogy... akasztani is kell...
S nem vagy költő, hogyha továbbra se érted a dolgot!

KÖLTŐ

Hát akkor viszlát, mert sírva lemondok e címről...

XLII.

...ez benne a jó

Zabolázhatatlan érzés az élmény, volt ilyen, s lesz ezután is,
Élőre kapcsol a lelki csatorna, bent ezer éve kész az adás.
Ez az a hely, ahol pirkad a másnap, épül a díszlete máris,
Tudja az ég, honnan gerjed elő hirtelen ekkora tűzlobogás!

Dobol a ritmus, gördül a szó, gyűlik az indulat társzekerén,
Váltott lovakkal tör a homályból fényre, egekig szökken a láz,
Élesre állít az elme, világít útmutatóul - mert kell - a remény,
Túlfűtött kellék megannyi érzés, győzköd és megmagyaráz;

Versét a költő, felcicomázza, mint anyja a szende szüzet,
Kimondott szavak, ha rejtve is, hihetően ugyanarra utalnak:
Indulatokkal teli az élet, hol vágy, hol harag gyújt benne tüzet,
Közkatonája, vezére, főintendánsa egyszerre ő a szavaknak.

Hexameterben zenélnek a hangok, hangulatát ez adja a versnek.
Meggyőznek a tények; régi mesében, régi zenében jártas a szó.
Felsorakoznak az ész katonái, zászlóvivői a tegnapi rendnek,
Forrhat a méreg, elönthet a vágy; gyógyírt a vers, ez benne a jó.

XLIII.

A romlás szavai

Ó, ha a szó csak tiszta szívek gyümölcse lehetne,
s csak szeretethang zengene csöndet, dalt a fülekbe,
testnek is ír, balzsam, bársonykéz símogatása,
s éneke fenn, a magasban lélek békeimája.

Ám, menj végig az utcán: – hol van a szív, s hol a tiszta? –
csak foly a zagy letről a magasra, s majd oda-vissza;
szürke vize idehord szavakat idegen gyökerekről,
rothad a nyelv, kötőszó lett szerelem gyönyöréből.
Trágár négybetűsek sároznak szépirodalmat,
s választékosan ha beszélsz, kikacaghat
háromszáz szavú zabhegyező – lám, ő a tanárod.
Mondd, hova tűnt Aranyunk szókincse, s mondd, hol az álmod?
Gombot nyomsz, ott média szája szórja a szennyet;
– jó buli, jó hecc – s lelked nem veszed észre, ha gennyed,
mert a neten is az szaglik már sztárüzenetként:
nem kell a szép szó, csak ami mocskos – éljen a nemlét!
Látni s hallani... Elfog a düh, tehetetlen a kétség;
durvul a lélek, kérges a szív, hol meghal a szépség.
Félek, már magam is belefúlok a szennybe, mocsokba,
elvisz az ár, s kárognak a varjak – gyűlnek a torra.

Mégsem adom fel! Nem, a reményt nem adom, sem az álmot:
rút szavakon túl még szeretet hangjára találok,
ajkán ízes a szó, melegétől olvad a kéreg,
tisztul a szív is, bársony a kéz – meggyógyul a lélek.

XLIV.

Üzenet Aquincumba

Indulat nem ihlet versre engem
Komolyabb düh vagy bosszú sem
A vers szelep a vers szabadság
Egyetlen biztos otthonom

Sztoikus elmék sem tudták azt jobban
Hogy mítosza is van egy-egy sornak
Mint szárny ha érint virradatkor
A vers az ami talpra állít

Távozóban a fa ha int
Vers az is mit hátrahagy
A nincs menekvés biztonsága
S a nyugtalanság rímei

Indulat nem ihlet versre engem
A vers kegyelmi állapot
Alázat színes sarujában
Járom lélegző kertjeit

XLV.

De decore senectae

Jöjj el, öregkorom, értem. Borszagu, méla merevség.
Mily nyugalom! Keserédes a reggeli gyógyszer.
Megszokom ezt is idővel; a másodpercmutatónak
Vad rohanásira sem hederíték hónapok óta.

Félni, örülni, kesergeni nincsen okom. Csak az Istent,
Azt keresem, minden balesetben és orvosi kézben,
Hogyha remeg. Leteszem rejtvényfejtő ceruzám a
Csontkeretes szemüveghez. Jöjj el, öregkorom, értem.